БАЛТАСИНСКИЙ РАЙОННЫЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БАЛТАЧ РАЙОН
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

«__07__» ____12___ 2019 ел. № _374__

«Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районында 2020-2022 елларга хокук бозуларны профилактикалау һәм җәмәгать тәртибен саклау» муниципаль программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Балтач муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалауда, хокук тәртибен һәм җәмәгать куркынычсызлыгын ныгытуда барлык муниципаль һәм җәмәгать структураларның оешкан эшчәнлеген профилактикалауның күпдәрәҗәле системасын формалаштыру максатларында Балтач район башкарма комитеты карар бирә:

1. «Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районында 2020-2022 елларга хокук бозуларны профилактикалау һәм җәмәгать тәртибен саклау» муниципаль программасын Кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына әлеге карарның 1 пунктында күрсәтелгән муниципаль программаны җирле бюджетта каралган акчалар хисабына финанслауны тәэмин итүне тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карарны Балтач муниципаль районының рәсми сайтында http://baltasi.tatarstan.ru урнаштырырга.

4. Әлеге карар 2020 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Җитәкче А. Ф. Хәйретдинов

Татарстан Республикасы
Балтач район башкарма комитетының
2019 елның «_07__» _____12_____
___374____ номерлы карарына
кушымта

«Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районында 2020-2022 елларга хокук бозуларны профилактикалау һәм җәмәгать тәртибен саклау» муниципаль программасы

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районында 2020-2022 елларда хокук бозуларны профилактикалау һәм җәмәгать тәртибен саклау» (алга таба - Программа)
Заказчы - Программаның координаторы	Татарстан Республикасының Балтач район башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасының Балтач район башкарма комитеты; Россия Эчке эшләр министрлыгының Балтач районы буенча бүлеге; «Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ; Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге; Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының мәдәният бүлеге; «Балтач үзәк район хастаханәсе» ДАСУ; Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Балтач муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге; Балтач районының «Халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» ДКУ; Россия Федераль миграция хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең Балтачтагы бүлеге Җәзаларны үтәү федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең җәзаларны үтәтү инспекциясе Федераль казна учреждениесының (ФКУ УИИ УФСИН по РТ) Балтач районы буенча филиалы
Программаның максаты	Хокук бозуларны профилактикалауны үстерү һәм камилләштерү, җәмәгать тәртибен ныгыту һәм җәмәгать куркынычсызлыгын тәэмин итү, бу эшкә җәмәгать оешмаларын һәм халыкны җәлеп итү
Программаның	Хокук бозуларны кисәтү, халыкка әхлакый тәрбия бирүне

бурычлары	активлаштыру һәм камилләштерү. Иректән мәхрүм итү рәвешендә җәза алган затларны һәм иректән мәхрүм итү белән бәйле булмаган җәзага хөкем ителгән гражданнарны социаль адаптацияләү һәм реабилитацияләүне тәэмин итү. Халык арасында алкогольгә һәм наркотикларга бәйлелеккә каршы көрәшкә юнәлдерелгән хокук бозуларны, шулай ук икътисадый юнәлештәге җинаятьләрне профилактикалау эшен активлаштыру. Җәмәгать урыннарында кылынган хокук бозуларны кисәтү һәм профилактикалау эшен оптимальләштерү. Экстремизмны һәм террорчылыкны профилактикалау. Административ участокларда хокук бозуларны профилактикалау эшен активлаштыру.
Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм этаплары	2020-2022 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары:	Җирле бюджет акчалары: 2020 ел-2162000,00 сум. 2021 ел-2252000,00 сум. 2022 ел-2403000,00 сум. Искәрмә: Финанслау күләме фаразлау характерында була һәм, бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып, аңа төзәтмәләр кертелергә мөмкин.
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2022 елга, 2018 ел белән чагыштырганда, түбәндә күрсәтелгәннәрнең кимүенә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - 100 мең кешегә кылынган җинаятьләр саны; - балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган җинаятьләрнең тикшерелгән җинаятьләрнең гомуми санында чагыштырма авырлыгы (удельный вес); - элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган җинаятьләрнең гомуми санында чагыштырма авырлыгы (удельный вес); - урамнарда кылынган җинаятьләрнең гомуми санында чагыштырма авырлыгы (удельный вес); - исерек хәлдә кылынган җинаятьләрнең гомуми санында чагыштырма авырлыгы (удельный вес).

1. ПРОГРАММАНЫ РАСЛАУ КИРӘКЛЕГЕН НИГЕЗЛӘҮ

Хокук бозуларны профилактикалау һәм җәмәгать тәртибен саклау программасы Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, федераль һәм республика программалары, шул исәптән җинаятьчелеккә каршы көрәш, наркотиклаштыруны профилактикалау, эш белән тәэмин ителмәгән халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү һәм социаль яклау, яшьләргә һөнәри юнәлеш бирү һәм психологик ярдәм күрсәтү системасын үстерү программалары нигезендә эшләнгән.

2018 елның 12 ае нәтиҗәләре буенча җинаятьчелек дәрәҗәсе 100 мең кешегә 508,4 җинаять тәшкил иткән (халык саны - 33,439 мең кеше), бу узган елның шул ук чоры (УЕШЧ) белән чагыштырганда 4,0% ка күбрәк (алга таба – (УЕШЧ) - 489).

Шул исәптән:

•- авыр булмаган җинаятьләр - 314, УЕШЧ белән чагыштырганда 19,7% ка күбрәк (262,4);

•- уртача авырлыктагы җинаятьләр - 161,5, УЕШЧ (178,9) белән чагыштырганда 9,7% ка кимрәк);

•- авыр җинаятьләр - 32,9, УЕШЧ белән чагыштырганда 10,4% ка күбрәк (29,8);

•- аеруча авыр һәм авыр җинаятьләр - 32,9, УЕШЧ (47,7) белән чагыштырганда 31,0% ка кимрәк.

2018 елның 12 ае нәтиҗәләре буенча 170 җинаять теркәлгән, УЕШЧ (164) белән чагыштырганда 3,7% ка күбрәк (ТР буенча -5,4%).

Җинаятьләрнең түбәндәге төрләренең артуы күзәтелә:

- алдан уйлап сәламәтлеккә авыр зыян китерү - 100,0% ка (2 тапкырга), 1дән 2гә кадәр (ТР буенча -5,0%);
- күчләүләр - 100,0% ка, 0 дән 1гә кадәр (ТР буенча -14,2%);
- янап акча алулар - 100,0% (2 тапкырга), 1дән 2гә кадәр (ТР буенча +0,4%);
- автомобиль транспортын хокуксыз биләү фактлары - 200,0% (3 тапкырга), 1дән 3кә (ТР буенча -13,4%).

Җинаятьләр кылуы ачыкланган затлар саны 127 дән 126 га кадәр яисә 0,8% ка кимеде (ТР буенча -5,1%).

УЕШЧ дәрәҗәсендә түбәндәге күрсәтелгәннәр саны калды: хатын - кызлар - 17 (ТР буенча -0%).

Азрак ачыкланды:

•балигъ булмаганнар - 100,0% ка, 4тән 0% ка кадәр (ТР буенча -1,4%);

•укучылар - 50,0% (2 тапкырга), 6дан 3кә кадәр (ТР буенча -0,8%);

•даими керем чыганагы булмаган затлар - 17,1% ка, 76дан 63кә кадәр (ТР буенча -7,2%);

•төркем составында җинаять кылучылар - 57,1% ка (2,3 тапкырга), 21дән 9га кадәр (ТР буенча -6,8%);

•исерек килеш җинаять кылучылар - 1,6%ка, 62дән 61гә кадәр (ТР буенча -8,5%);

•элегрәк кылынган җинаятьләр - 34,3% ка, 70тән 46га кадәр (ТР буенча -6,0%);

•элегрәк хөкем ителүчеләр - 7,7% ка, 26дан 24кә кадәр (ТР буенча -2,5%);

•рецидивистлар - 37,5%, 8 дән 5кә кадәр (ТР буенча -6,2%).

Исерек хәлдәге затларга карата кузгатылган җинаять эшләре буенча тикшерелгән җинаятьләр саны 69дан 66га кадәр яисә 4,3% ка кимегән (ТР буенча -7,4%).

Безнең район юлларында 2018 елның 12 аенда 37 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән, бу УЕШЧ (26) белән чагыштырганда 42,3% ка күбрәк (ТР буенча -0,9%). Юл-транспорт һәлакәтләрендә 8 кеше үлгән, бу УЕШЧ (3) белән чагыштырганда 166,7% ка күбрәк (2,7 тапкырга), 57 кеше яраланган, бу УЕШЧ (37) белән чагыштырганда 54,1% ка күбрәк (ТР буенча +0,2%).

Шулай ук 2019 елның беренче яртыеллыгы нәтиҗәләре буенча район буенча 79 җинаять теркәлгән, бу узган елның шул ук чоры (алга таба – УЕШЧ) белән чагыштырганда 18,6% ка яки 18 җинаятькә азрак.

Җинаятьләрнең түбәндәге төрләренең артуы күзәтелә:

• алдан уйлап сәламәтлеккә авыр зыян китерү - 100,0% ка, 0дән 1гә кадәр (ТР буенча -4,0% ка);

• үлем белән тәмамланган алдан уйлап сәламәтлеккә авыр зыян китерү - 100,0% ка, 0дән 1гә кадәр (ТР буенча +8,6%);

• торак биналардан урлау - 200,0% ка (3 тапкырга), 1дән 3кә кадәр (ТР буенча +0,4%).

Җәмәгать урыннарында 12 җинаять теркәлгән, бу УЕШЧ (10) белән чагыштырганда 20,0% ка күбрәк (ТР буенча +20,1%). Җинаятьчелекнең гомуми структурасында аларның чагыштырма авырлыгы (удельный вес) 15,2% (УЕШЧ -10,3%) тәшкил иткән, бу категория буенча уртача күрсәткечтән (16,4%) 1,2% ка кимрәк. Урамнарда 10 җинаять теркәлгән, бу УЕШЧ (8) белән чагыштырганда 25,0% ка күбрәк (ТР буенча +21,9%). Җинаятьчелекнең гомуми структурасында аларның чагыштырма авырлыгы 12,7% (УЕШЧ - 8,2%) тәшкил иткән, бу категория буенча уртача күрсәткечтән (9,7%) 3,0% ка артыграк.

Узган анализ күрсәткечләренә, 2018 ел дәвамында районда оператив хәлнең төп үсеш тенденцияләренә, аның сыйфат һәм сан ягыннан үзгәрешләренә нигезләнеп, алдагы елларда оператив хәлнең төп үсеш тенденцияләрен фаразларга мөмкинлек бирә. Башкарылган нәтиҗәләр районда криминоген хәл тамырдан үзгәрүләр кичермәячәк дип фаразларга мөмкинлек бирә. Әмма безгә 2020-2022 елларда җинаятьләр саны арту тенденциясен, шул исәптән авыр җинаятьләр категориясенә керүче җинаятьләрнең, кимүгә үзгәртергә кирәк.

Милек җинаятьләре саны, нигездә, шәхси мөлкәтне урлау хисабына бераз артырга мөмкин. Шәхескә каршы аерым төр җинаятьләр динамикасы тенденцияләрен билгеләү дә шактый катлаулы. Әмма шәхескә каршы авыр һәм аеруча авыр җинаятьләрнең артуы көтелми. Аларның саны узган ел дәрәҗәсеннән артмаска тиеш.

Җәмгыять һәм дәүләт тарафыннан адекват профилактик каршы тору булмаган эчүчелекнең киң таралуы җинаятьчелек торышына йогынты ясый торган җитди фактор булып кала бирә.

Ирешелгән нәтиҗәләрне ныгыту һәм җинаятьчелеккә каршы торуның нәтиҗәлелеген арттыру өчен бу юнәлештә бердәм алымны дәвам итү һәм гамәлләрне координацияләү таләп ителә.

Хокук бозуларны профилактикалауның бөтен системасы эшенең нәтиҗәлелеге кимү озак вакытка сузылачак һәм халыкның куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендәге тискәре нәтиҗәләргә алдагы елларда да йогынты ясаячак.

Болар барысы да хокук бозуларны профилактикалау проблемаларын хәл итүдә программалы-максатчан алымны киләчәктә куллану кирәклеген аңлата.

2. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ, НӘТИҖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘҮ

Программаны тормышка ашыруның максаты - Балтач муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау буенча эшчәнлекне камилләштерү һәм җәмәгать тәртибен саклау.

Программаның максатларына ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү таләп ителә:

- Балтач муниципаль районы территориясендә җинаятьчелек дәрәҗәсен киметү;

- балигъ булмаганнар белән эшләүнең инновацион формаларын һәм ысулларын (методларын) куллану, балаларга һәм яшьләргә әхлакый һәм патриотик тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү;

- иректән мәхрүм итү урыннарыннан хөкем ителүчеләрне азат итүгә әзерләүне оештыру;

- җәмәгать урыннарында хокук тәртибен һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү, җинаятьләрне ачу өчен җәмәгать куркынычсызлыгын тәэмин итүдә эчке эшләр органнары эшчәнлеген оештыру һәм заманча техник чаралар кертү;

Балтач муниципаль районының торак пунктлары урамнарында хокук тәртибен тәэмин итү;

- террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауның яңа формаларын һәм алымнарын эшләү.

Программаның бурычларын хәл итү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру каралган:

- Балтач муниципаль районы территориясендә җинаятьчелек дәрәҗәсен киметү;

- балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында җинаятьләрне кисәтү, аларны әхлакый тәрбияләүне активлаштыру һәм камилләштерү;

- иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларны һәм иректән мәхрүм итү белән бәйле булмаган җәзаларга хөкем ителгән гражданнарны, шул исәптән балигъ булмаганнарны һәм яшьләрне яңадан социальләштерү;

- җәмәгать урыннарында һәм урамнарда хокук бозуларны профилактикалау;

- тискәре тенденцияләрне үз вакытында ачыклау, муниципаль районда барлыкка килә торган милләтара һәм конфессияара вәзгыятьнең үсешен фаразлау һәм комплекслы анализ үткәрү, тиешле тәкъдимнәр эшләү һәм кертү.

Программаның чараларының нәтиҗәлелеген бәяләү өчен түбәндәге күрсәткечләрне кулланырга тәкъдим ителә:

- җинаятьләр саны (динамикасы);

- балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган җинаятьләрнең тикшерелгән җинаятьләрнең гомуми санында чагыштырма авырлыгы (удельный вес);

- элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган җинаятьләрнең тикшерелгән җинаятьләрнең гомуми санында чагыштырма авырлыгы (удельный вес);

- урамнарда һәм җәмәгать урыннарында кылынган җинаятьләрнең теркәлгән җинаятьләрнең гомуми санында чагыштырма авырлыгы (удельный вес).

Программаны гамәлгә ашыруның гомуми вакыты 2020-2022 елларга исәпләнгән.

3. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮНЕ НИГЕЗЛӘҮ

Балтач муниципаль районы бюджеты хисабына Программаны финанслауның гомуми күләме 7186000,00 сум тәшкил итә.

Ел	Җирле бюджет акчалары
2020	2162000,00
2021	2252000,00
2022	2403000,00
Барлыгы:	6817000,00

Программаның чараларын гамәлгә ашыру өчен чараларны башкаручыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлеп бирелгән акчаларны файдалану күздә тотыла.

4. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Ел саен Программаның чараларына максатчан күрсәткечләрне һәм чыгымнарны, Программаны гамәлгә ашыру механизмын һәм башкаручылар составын аныклый торган, чараларны үтәү өчен җаваплы җирле үзидарә органнарыннан, ведомстволардан һәм учреждениеләрдән Программаның үтәлеше турында белешмәләр соратып ала торган Татарстан Республикасының Балтач район башкарма комитеты Программаның үтәлешен планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияләүне һәм гомуми контрольне гамәлгә ашыра.

Программаны гамәлгә ашыру, чараларны үтәү вакытларын, бюджет ассигнованиеләрен күрсәтеп, чаралар исемлеген үз эченә алган ел саен була торган план нигезендә гамәлгә ашырыла

Чараларны финанслау, аларны үтәү вакытларын күрсәтеп, структур бүлекчәләр һәм муниципаль учреждениеләр аша башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы башкаручылар муниципаль заказчыга – Программаның координаторына квартал саен, хисап чорыннан соң килүче айның 10 нчы көненә кадәр чараларның үтәлеше һәм чараларны башкаручыларга муниципаль бюджеттан бүлеп бирелә торган файдаланылган акча турында арта баручы нәтиҗә белән һәм гомумән хисап елы өчен мәгълүмат бирәләр.

Программаны гамәлгә ашыруның барышы һәм аның нәтиҗәлелеген бәяләү турында еллык хисап (алга таба - еллык хисап) башкаручылар белән берлектә Балтач район башкарма комитеты тарафыннан, хисап чорыннан соң килә торган елның 1 февраленә кадәр, Программа буенча йомгаклау мәгълүматын формалаштыру һәм хисап елыннан соң килүче елның 1 мартына кадәр Балтач муниципаль районы башлыгына һәм Балтач муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесененә җибәрү өчен төзелә.

Еллык хисап түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- хисап чорында ирешелгән төгәл (конкрет) нәтиҗәләр;
- билгеләнгән вакытларда башкарылган һәм башкарылмаган (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлеге;

- Программаны тормышка ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау;

- бюджет ассигнованиеләреннән һәм чараларны үтәү өчен башка акчалардан файдалану турында белешмәләр;

- Программага җаваплы башкаручы тарафыннан кертелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат;

- башка мәгълүмат.

Программага үзгәрешләр кертү Программа чараларының җаваплы башкаручысы тарафыннан, яисә билгеләнгән таләпләр нигезендә Татарстан Республикасы Хөкүмәте йөкләмәләрен үтәү йөзеннән гамәлгә ашырыла.

Балтач муниципаль районының хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссиясе утырышларында даими рәвештә финанс чараларын куллану һәм Программа чараларының үтәлешен тикшерү планлаштырыла.

5. ПРОГРАММАНЫҢ ИКЪТИСАДЫЙ, СОЦИАЛЬ ҺӘМ ЭКОЛОГИК НӘТИҖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘҮ

Программа чараларын үтәү түбәндәге мөмкинлекләрне бирәчәк:

- хокук бозуларны профилактикалау системасының нәтиҗәлелеген арттырырга, хокук бозуларны кисәтү буенча эшчәнлекне оештыруга профилактикалауның барлык субъектларын, җәмәгатьчелекне җәлеп итәргә;

- хокук бозуларны профилактикалау мәсьәләләрен норматив-хокукый җайга салуны тәэмин итәргә;

- закон бозмаучы гражданинның яшәү рәвешен формалаштыру өчен мәгълүмат-пропаганда эшчәнлеген тулырак файдаланырга;

- халыкның хокук саклау органнарына ышаныч дәрәҗәсен күтәрергә;

- авыр һәм аеруча авыр җинаятьләр санын киметергә;

- урамнарда һәм башка җәмәгать урыннарында криминоген вәзгыятьне тотрыкландырырга (стабильләштерергә) һәм җинаятьләрнең әлеге төрен этаплап киметүне башларга;

- балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган хокук бозуларны киметүне дәвам итәргә;

- элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган хокук бозуларны киметүне дәвам итәргә;

- район территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмны, радикаль дини агымнарны, ксенофобияне, милли һәм раса каршылыкларын профилактикалау буенча җирле үзидарә органнарының эш формаларын һәм ысулларын камилләштерергә, район территориясендә этник дискриминациягә каршы торырга;

- террорчылык һәм экстремизм күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек, шулай ук толерант аң, башка этник һәм конфессиональ бергәлекләр вәкилләренә уңай караш формалаштыру;

- яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгытырга һәм үстерергә;

- район халкы арасында интернационализм, татулык, милли һәм дини түземлелек культураларын җәелдерергә.